

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztőség:
Főter, Hermann-udvar 1. emelet,
a külső folyosón.

Bérmertelen leveleket csak ismert
kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Főter, a törvényszék mellett Neumann-
háznak utózára nyílt helyiségben.

Hirdetéseket díjazásbly szerint.
Egyes szám 5 kr. ünnep- és vasárnap
utáni szám 3 kr.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:
Helyben hazhoz borítva:

Egész évre	12 fr.
Fél évre	6 fr.
Negyed évre	3 fr.
Egy óra	1 fr.

Vidékre postán küldve:

Egész évre	14 fr. — kr.
Fél évre	7 fr. — kr.
Negyed évre	3 fr. 50 kr.
Egy óra	1 fr. 20 kr.

Hirdetések helyben ártanak.

Arad, július 11.

A hazai közvélemény ritka ószinte szerencsekívánataival kísérte a távolból is, Nagyvárad mai ünnepét, hol Ipolyi Arnoldot, a tudós főpapot kitették be ünnepélyesen püspöki székebe.

Az installatio nélkülözött minden különösebb külső fényt, pompát. Ez Ipolyinak kívánságára történt. És ez igen jól jellemzi a tudós főpapot, kinek beiktatási ünnepélyét az a fény ragyogta körül, mely a jótékonyág glóriáját vonta ama jótékony kéz körül, mely Nagyvárad szegényei között dús adományt osztott ki pár nappal az ünnepély előtt.

Nagyvárad új püspökében ünnepelte a tudós főpapot, a tolerans egyházfőt és a jótékony emberbarátot, ki saját személyének tulságos glorifikálása helyett a szegények, a nyomorultak arcára varázsolgatta az öröm fényét.

Méltó, apostoli mérték egy főpaphoz, kinek a mai ünnep érző kőrt is adott, hogy mint tudós és főpap érvényesítse szívét, eszét.

A pénzügyi közigazgatási bíróság működéséről 1886-ik év első felében a következő adatokat közöljük. Elnöki ügyekben beérkezett 100 ügydarab, elintéztetett 96, maradt elintézetlen 4. Pénzügyi vitás ügyekben mult 1885. évről maradt elintézetlen 6643 ügydarab, folyó 1886. I. felében érkezett 6125, összesen elintézendő volt tehát 12.768, ebből elintéztetett nyert 5338, maradt elintézetlen 1886. évi I. fél év végével 7430 ügydarab. Az elintéztett ügydarabok közül elintéztetett nyert: tanácsülésben a) ítélettel helybenhagyva 1272 ügydarab, megváltoztatva 970, összesen 2242 ügydarab, b) végzéssel helybenhagyva 373 ügydarab, megváltoztatva 211, megsemmisítve 718, összesen 1302, tanácsülésben összesen 3544 ügydarab. Tanácsülésben kívül egyéb intézkedéssel megkezdés végett 1794, összesen 5338 ügydarab. A tanácsülésben elintéztett 3544 vitás ügyben felbontás benyújtott a) a felek által 3505 esetben, b) a kincstár képviselője által 39 esetben, összesen 3544 esetben. A tanácsülésben ítélettel eldöntött ügyekből a megfelelőbezzett összeg tesz 500.424. a helybenhagyott 250.465, a lezálltva megállapított 95.387, a fölemelve megállapított 11.027 frtot. A bíróság döntvényét hozott belyeg- s illetékügyben 5 esetben, III. oszt. kereseti adóügyben 1 esetben.

Császártalálkozás. A német, orosz és osztrák-magyar uralkodók találkozója felől krakói és lembergi lapokban fölmerült híreket Bécsből ismét hűsítőzatosan megczáfolták azzal, hogy ottani illetékes körökben ily találkozásról, illetőleg annak tervezéséről mitsém tudnak.

Radecky tábornagy emléke.
A hivatalos „Budapesti Közlöny“ vasárnapi számában a következő felhívást közli: „A felejtethlen gróf Radecky tábornagy halála után csakhamar közzétették nyilvánult: hogy a dicshöröngző hadvezérnek, ki 72 szolgálati éve közben 5 uralkodó alatt 19 hadjáratban vett részt, — katonái és igazi

Az „ARADI KÖZLÖNY“ tárczája

(Július 11.)

Ipolyi Arnold.

— július 11.

Szent-László városának, Nagyváradnak ősi főpapi székebe ma iktatták be az új püspököt: Ipolyi Arnoldot. Ebből az alkalomból adjuk a tudós főpap élettrajzát — a Póór Antal apátkanonok legújabb művéből — a következőket:

Stummer Arnold Ipoly-Keszin, Hontmegyében született 1823. october huszadikán. Családi neve után itélve, idegen származásának lehetne tartani, de kétségtelen, hogy őse, Stummer György, a flukei várnak Koháry István gróf kapitányasága alatt hadnagya, ki vitézségeért (pro servitio militaris) 1741. évi october 28-án Mária Teréziától nyert armalist, már teljesen meggyökeresedett, tekintélyes, birtokos magyar ember volt, mint ezt a család levéltárában őrzött magyar iratok, nagyobb öszvegekről szóló köztudomány tanúsítják. Ipolyi Arnold, Ferencz fősolgabírónak és Szmracsányi Arzenianak legidősebb fia, kora ifjúságában élnék észrevélt és gyors fel-fogásával tűnt ki. Nevelését édes anyja gondosan vezette, midőn fia fogékony keblébe önmagából áptáplálta a hazaszeretetet s a magyar irodalom iránti érdeklődést az által, hogy Kisfaludy Sándor regéit és magyar történelmi epizódokat beszélt el neki.

Szállai az eleven és külsőleg is szépen fejlett fiatal katonai pályára szánták, de később mind komolyabb irányba és mélyebb tanulmá-

tyának. — ezen, alattvalói hűség és hazaszeretet által példányszerűleg kitűnő honfiumnak Bécsben méltó emlékszóbor állították.

„Az egy évvel utóbb kitört háború. — a következő évek kedvezőtlen viszonyai s különféle akadályok ez óhajítás megvalósítását háttérbe szorították.

„Évről-évre mindinkább gyérül azoknak száma, kik Radecky alatt szolgáltak, harcoltak és vértettek. — nincs tehát veszteti való idő, hogy a közülök életbenmaradtok megérjék az emlék felállítását.

„Legfőbb felhatalmazása lén veszem át e vállalat vezetését, támogatva egy bizottság által, mely a Radecky iskolájából kikérült számos tábornokon kívül különböző körök képviselőiből alakult.

„Magam is egyike azoknak, kik Radecky alatt nyerték a tükreszséget, azon időbeli fejevartársaimhoz fordulok oly felhívással: hogy e ezzel előmozdításához járuljanak.

„Egy, az „Armeblatt“ szerkesztője által már hónapok óta közzetett hazafüi felhívás a hadseregben oly élénk viszhangra talált, hogy rögtön nagyszámú aláírások történtek.

„Egyeseknek szintegy, mint egész hadtesteknek adakozásai újban tanuszkodnak a hadsereg hagyományos szelleméről és kezességéről a monarchia egyesült erejű uralmazására hivatott összes véderejének általános hozzájárulásáról.

„Hasouló felhívást intéztek az osztrák-magyar monarchia lakóihoz, kik Radecky nevét elenyészhetlen emlékként őrzik.“

„Százeken minden vidékről, — nagyatyái és atyái a jelen nemzedéknek szolgáltak a dicső tábornagy alatt, s tüzelyeikhez térve, a hozzájuk tartozókra is átruházták a „Radecky apónak“ szentelt lelkesedést, mely őt a legnépszerűbb hősök közé emelte, s felvilágosított mindenkit, ki az agg hadvezér emberbaráti érzelmeinek és utajasságának tanuja volt.

„A minden alkalommal tanusított hazafüi szellem bizonyosan örömmel és sikeresen fogja előmozdítani a hálás megemlékezés és jelenék létesítését, mely a monarchia összes népeireg egyaránt közel állott hős nagy érdemeit örökíteni meg.

„A rokkant harczos, a hadastyán és a szegény ember fillére épp oly súlylyal esik itt a mérlegbe, mint a gazdagok aranyai.

„Radecky szobra egykoron utóadinkat emlékeztesse arra, mit vala képes egy 82 éves hadvezér elérni, ki a legnehezebb viszonyok között, s minden oldalról körülfogva, uralkodójának és seregének bizalma, valamint katonáinak szeretete által támogatta — lankadatlan kitartással elvégre is győzelmet győzelemre aratott az ellenséges tuleró fölött.

„Bécs, 1886. június 27.

Albrecht főherczeg, tábornagy.

„Az ezen hazafüi vállalatnak szánt öszvegek, melyeknek gyűjtése czéljából kisebb bizottságok alakítása ajánlottak, — a központi bizottságunk Bécsben (es. kir. fővároszmeisteri hivatal) vagy az első ausztriai takarékpénztárnak (Bécsben, Graben 21. sz.) kértének beüldetni. A bizottság alulrti tagjai is hajlandók adakozások elfogadására. A befolyandó öszvegek azonnal hasznóhatólag elhelyeztetnek s a netán választott jelöltek kíséretében rendszeresen közhírre tetetnek.

„Az emlékszóbor kidolgozásával Zumbusch Gáspár tanár bizatott meg, ki a boldogult tábornok melliszobrának mintáját már 1851-ik évben elkészíté.

„Kelt Bécsben, 1886. év június 30-án.

Albrecht főherczeg, tábornagy, mint elnök.

nyai folytán beleegyeztek, hogy az esztergomi érseki megye növendékei közé lépjen, mert a tizenkét éves, de a gimnáziumi hat osztályt már is elvégzett fiu vonzódt a papi pályához. A bölcsészeti tanfolyamot a fiatal Ipolyi a nagyszombati lyceumban végezte s jeles tanulóléven, a hittani tanfolyamra Bécsbe, a Pázmáneumba s egyetemen küldetett, mely körülmény nem esékely befolyással volt szellemi fejlődésére. Itt a Pázmáneum akkori virágzó magyar irodalmi gyakorlat iskolájában írta meg irodalmi zsenejét: „Vallás és művészet“ és „A magyarok ós vallása“ czimben, melyek történelmi alapja már sejtieni engedé, hogy Ipolyi történetíróvá lesz, mi egyébként rég határozattá vált benne.

„Midőn 1847-ben áldozó pappá szenteltetett, 1848-ban Pálffy Lipót Nándor gróf Mednyánszkyék után megismerkedve Ipolyival, kérte egyházi hatóságától egyelőre udvari káplánjánál. A fölírásnak engedve, Ipolyi Pozsonyba ment, de mire odaért, Pálffy gróf családjával a beállott zavarok elöl már Badenbe húzódtott vissza, s minthogy ő oda nem követhette, az akkori érseki helytartó által az údvözítőről nevezett pozsonyi egyházi szónokának neveztetett ki. Mikor 1849-ben a Pálffy-család visszavert Pozsonyba, Ipolyi elfoglalta körében helyét, honnan néhány hónap múlva Zohorra ment plébánosnak. E plébániát kitértelen volt elfogadni, mert atyja időközben meghalt a édes anyja kedvezőtlen viszonyokba jutott. A zohoriat rendkívül megszeretett fiatal plébánosokát a ő — bár csak törve beszélte a tót nyelvet — oly szeretettel ázónokolt e nyelven is hibeinek, hogy ezeket mág érződtek után is el tudták mondani beszédeinek részleteit.

„Thurn és Taxis Imre herczeg, lovassági tábornok, mint elnöki helyettes, Arneht Alfred lovag, es. kir. udvari tanácsos, Bauer Nándor báró tábornagy, Bylandt-Rheidt Arthur gróf, tábornagy, Beck Frigyes b. altábornagy, Clam-Gallas Ede gróf lovassági tábornok, Crenneville Ferencz gr. tábornagy, Dembscher Emil, tart. őrnagy, tollvivő, Döpfner József báró, tábornagy, Dumba Miklós, Liblioni Graef Ede lovag, lovassági tábornok, Hohenlohe-Schillingsfürst Szilárd herczeg, lovassági tábornok, Kéthelyi gróf Hunyady Kálmán, altábornagy, Kéthelyi gróf Hunyady Imre, es. kir. kamarás, Hayn János gróf, tábornagy, Treunschwerti b. Knebel Albert, tábornagy, Koller Sándor gróf, lovassági tábornok, Turmburgi Latour József, altábornagy, Mondel Frigyes báró tábornagy, Nopcsa Ferencz báró, Kilstädteni báró Packenj Frigyes tábornagy, Biháni báró Piret Jenő lovassági tábornok, Rodakowski József lovag altábornagy, Springer Alfred báró sz. k. főhadn., Thurn és Taxis Imre hg. sz. k. őrn., Uhl Ede polgármester, Weileni Weil József kormánytanácsos, Welsersheimb Zeno gróf, altábornagy, Wenckheim Károly gróf es. kir. kamarás, Wilczek János gróf, Zumbusch Gáspár tanár.“

Külföld.

A Batum-kérdés. Ujabbban az a nézet kerül felszínre, hogy a batumi szabad kikötő bezárása időpontjának helyes megválasztása következtében alig várható Anglia erőlyes tiltakozása. Ellenben az angol konzervatívok esetleges választási győzelme esete a bécsi és berlini körök fel-fogásának megváltoztatásától lehet tartani. Ez idő szerint kevés sulyt fektetnek itt az európai sanctióra. A „Noroje Vremja“ azt tételezi föl, hogy miután Oroszország praecedens esetet teremtett, Ausztria-Magyarország szintén sanctio nélkül fogja Boszniát és Hercegovinát annektálni. — A „Times“ egy czikke kifejti, hogy a Batum-kérdésben csupán Anglia és Törökország vannak érdekelve, Törökország gyenge, Anglia ez idő szerint paralizált, a többi hatalmak pedig közönyösek. A kereskedelmi érdekekre alapított orosz hivatalos ürtügök tarthatlanok. Oroszország erőszakosságának politikai okai vannak. Angliának meg kell jegyeznie azt a tényt, hogy Oroszország egyenesen kihívta és eszerint kell intéznie politikáját. A Morning Post is kételkedik abban, hogy Bismarck herczeg a berlini szerződés megszégését csupán a petroleumkereskedés érdekei által indokolt ténynek fogná tekinteni.

Szerbia és Montenegró egyesülése. Varsóból jelentik, hogy a felhatalos „Varczavski Dnevnik“ azt írja, hogy Montenegrótól és fejedelmétől függ most a délszlávok jövője. A szerb néptörzsekre nézve nem képzhetők jobb jövő, mint Szerbiának Montenegróval való egyesítése a Niegus dinasztia alatt.

Ugyane lap azt jelenti, hogy Württemberg herczeg osztrák tábornok vezérkarával beutazza Bulgáriát és ott egy fogadk. „mintha az osztrákok bevonulását készítené elő.“

Zohori plébánoskodása alatt hozzákerült, mint legidősebbhez, a család okmányára, melyben egy Litterae D. quondam Rimay nihil valentes litterae csomagra akadt. Ipolyi ez okmányt minden becses adatát részint már feldolgozta s közé tette, részint pedig rendezte s egy kötet levél most van sajtó alatt az Academia történelmi bizottsága Monumntáinak sorában.

Az ötvenes évek elején zohori magányában egyházművészeti tanulmányokkal kezdett foglalkozni, s mikor Kitzelberger Rudolf, Toldy Ferencz ajánlatára őt nevezte ki a pozsonyi terület mürégészeti konzervátorának, egész buzgalommal látott hozzá, hogy feladatának meg is feleljen. Ez időből származnak „Csalókök emlékei“, „A pozsonyi Szent-Anna kápolna egyházművészeti leírása“, „Hazai egyházi művészet“ stb. munkái.

1860-ban Ipolyi átköltözött Török-Szent-Miklósrá, hol alapos kutatások után megírta Magyarország monumentális műveinek történetét, mely épp olyan magaslatú fogadtatásban részesült, mint első nagy munkája. S mikor archeologiai működését már a legszebb körökben méltányolták, az Academia Ipolyi elnöklete alatt szakbizottságot nevezett ki, mely 1880. máj 9. és 10-én a szent koronát és koronázási jelvényeket a legszavastabb mesterek által minden irányban felvetté, történetének, valamint műleírásának elkészítésével akkor már igazgató és rendező tagját, Ipolyi Arnoldot püspököt bizvan meg.

Az Academia már 1861-ben megválasztotta rendes tagjának s Ipolyi azzal köszön-

Legujabb posta.

Az angol választások. Arra nézve, hogy az angol választások a Gladstone-kormányra minő eredménnyel fognak végzödni, jellemző adatok közöljük, hogy a „Daily News“, mely a kormányhoz közel áll, előkészíti olvasóit a Gladstone-cabinet visszalépésére. A július 9-iki választási eredmények sem javították meg a kormány helyzetét, ambar a török se vistik ki nagy sikereket: vajjon az utóbbiak kiviják-e az absolut többséget, az nagyon kérdéses, míg a whigekkel való coalitio alig várható. Valószínűbb, hogy a dissidensek a Gladstonistákkal fognak egyesülni, az Gladstone hozzájárul Hartington javaslataihoz és kézzel Irszág jövőnd közigazgatására vonatkozólag javaslatot előterjeszteni.

Francoiarság fegyverkezé? A július 10-iki párisi lapok jelentik: Miután az a hír volt elterjedve, hogy francia fegyvergyárosoknál nagymértű megrendelések tettek, Laur képviselő kérdést intézett ez iránt a hadügyminiszterhez, ki ezt a választ adta: Ez idő szerint Chatteraultban bizonyos mintákkal kísérleteket tesznek, az ezek kedvező lesznek, úgy még az őszelőtt a fegyvergyárosoknál nagymértű megrendelések fognak tétetni.

Folytonos agitatio a „Battenbergi“ ellen. Pétervári jelentések egyhangzoon constatálják, hogy orosz részről nagy agitatio folyik a bolgár fejedelemlnek meghódolására vagy visszalépésre kényszerítése czéljából. A „National-Zeitung“ ezzel kapcsolatban nem tartja lehetetlennek, hogy a három császár ismét találkoznifog, ezuttal Kielben vagy Königsbergben.

Az aradi függetlenségi párt közgyűlése.

— július 11.

Az aradi függetlenségi párt ma délelött 10 órakor tartotta meg közgyűlését a Kristin-féle tereben, hová ez alkalommal körülbelül száz-an gyűltek egybe, többek között Reichler Ferencz, Péterffy Antal, dr. Mülle Károly, Müller Károly, Barabás Péter stb.

Reichler Ferencz elnök megnyitván a gyűlést, útvölzi a megjelent párttagokat. A gyűlésnek — ugymond — két fontos tárgya van. Először is meg kell választania a pártnak új tisztikarát, minthogy az eddigi tisztviselőknök mandatumá már lejár és mint-hogy óhajdandó, hogy a párta váró nagy feladatok kivitelé, mint a választók összeírása körüli eljárás a városi képviselők, majd az országgyűlési képviselő választására való előkészületek, már az új tisztikarra legyenek bízva. A másik fontos ügy a Kossuth-kép elhelyezésének kérdése. Ezuttan röviden előadta a kép megrendelésének és megszerzésének történetét. Tudvalevő, hogy a végrehajtó bizottság a képet átadta Salacz Gyula polgármesternek megörzés végett mindaddig, míg elhelyezésére vonatkozólag érdemleges határozat fog hozatni. Ebben a tekintetben a szerdai közgyűlés fog dönteni. A pártnak — ugymond — mindig az volt az óhaja és most is az, hogy Kossuth Lajos arcképe arra a díszes helyre jusson, a mely azt megilleti, hogy Arad város legdíszesebb helyén a városi díszteremben helyeztessek el. A közigazgatási bizottságnak legutóbbi ülésén a főispán a bizottsági tagok közül többeket egy magán-értekezletre visszatartott, a melyen abban álla-

podtak meg, hogy a közgyűlés előtt egy szűkebb értekezlet fog tartatni, a melyen a kormánypart és függetlenségi párt 3—3 megbízottja vesz részt, kik aztán a kép elhelyezésének kérdésében megállapodnak, nehogy ez úgy a közgyűlésen vita tárgyává tetessék. Kéri ezért a közgyűlést, hogy e kiküldendő három tagot választja meg.

Dr. Mülle Károly tekintetben egy pozitív indítványt terjeszt elő, mely szerint a közgyűlés küldje ki Reichler Ferencz, Müller Károly és Péterffy Antal párttagokat azon utasítással, miszerint a magánértekezlet ezen elvi álláspontot foglalják el: „A kép közönnyel elfogadjatik a közgyűlési tereben minden politikai vonatkozás nélkül kifüggesztetik, és ténny végrehajtásával a polgármester megbízatik.“

Murády János néhány szóban Mülle indítványát pártolja.

Dr. Barabás azt kívánja, hogy az a három párttag nem mint a közgyűlés kiküldöttje jelenjék meg az említett értekezleten, hanem teljesen mint magánember, mert az ellen tiltakoznia kell, hogy a párt ily kérdésben alkudozásokat folytasson.

Dr. Mülle felvilágosítja, hogy a kormánypart végrehajtóbizottsága is meg lett alakítva, hogy három párttagot kiküldjön. Ez értekezlet nem alkudozások czéljából lett összehívva, de igenis azért, hogy a létesítendő megállapodás által minden e tárgyhoz éppen nem illő közgyűlési vitának eleje vétessek.

A közgyűlés ezuttan elfogadta Mülle indítványát.

Következett a napirend második tárgya, a párt tisztikarának megválasztása.

Reichler elnök saját és tisztársai nevében lemondván, megköszöni a pártnak irántuk tanusított bizalmát s kéri a közgyűlést, hogy a választás tartamára egy korelnököt válasszon.

Barabás Péter korelnökké megválasztatván, felhívja a közgyűlést, hogy a párt élére oly férfiakat válasszon, a kik buzgalommal és kitartással fognak odaműködni, hogy a párt czéljait megvalósíttassanak.

Murády János indítványozza, hogy a belépő Reichler Ferencznek, mint a párt volt elnökének, odsadó munkálkodásért köszönetet és elismerést szavazzon a közgyűlés. Eljénzéssel elfogadtatott.

Reichler Ferencz biztosítja a pártot, hogy a mint eddig, úgy ezuttal is, ha nem is mint elnök, de mint a párt egyik szerény tagja, minden tehetségével és erejével támogatni fogja a pártot működésében.

A választás megejtése előtt még Péterffy Antal indítványára határozatba ment, miszerint a képviselői mandatumhoz hasonlóan a párt tisztikarának is ezuttal öt évre adassék a mandatum.

Ezuttan a korelnök indítványára hosszasan tartó zajos eljénzés között a párt elnökévé Müller Károlyt választották meg, e közzeregetben álló, tehetséges ügyvéd, kinek személyisége és tapintatossága garantált nyujt arra nézve, hogy a pártok közti érintkezés a társadalmi téren ezuttal a lehető legszívelyebb lesz.

Az ujjonnan megválasztott elnök elfoglalván helyét, köszönetet mond a pártnak a belélevezett bizalomért. Csakis azon tudatban vállalta el e tisztet, hogy a párt kiváló tagjai őt mindenkor hathatósan támogatni fogják. Hogy mi az ő politikai ázete, azt feleslegesen tartja elmondani. Mióta politikai jogait gyakorolja, mindig a függetlenségi párt táborában volt, és a táborban van jelenleg is. Arra kéri a párt tagjait, hogy legyenek hozzá mindig bizalommal és bármiben és bármikor forduljan-

zóművészeti társulat is Ipolyi Arnold elnöklete alatt érte meg első virágzása korát.

1872-ben, éppen születése napján, érte püspökké kinevezetése. A beszercebányai egyházmegyeek, elődei egyik ősi birtoka megvéjének lett püspöke s maga a herczeg-pápas akarta őt felszentelni, de aulios betegsége miatt gátolva lénen, e szent ténykedést 1872. aprillis 23-án Bartokovics Béla egri érsek, Poitler Antal vézei és Perger János kaszai püspök segédletével, atyai szeretettel teljesítette. Beszercebányas lakossága soha úgy nem kedvelt püspököt, mint kedvelte Ipolyit, ki népszerűsége folytán első volt képes e megyében a magyar prédikációkat meghonosítani.

S ez idő alatt, bár a leglelkiesmeretesebben tett eleget püspöki kötelességének, mindig tudott magának annyi időt szakítani, hogy kedvenc szakmájának: az egyházművészetnek és archeológiának éljen. Nött hira e tudomány terén, nött az egyház körében s nött népszerűsége az egész országban, úgy hogy keveslettek neki a beszercebányai püspöki széket s egymásután candidáttá a nyitrai, majd az egri, veszprémi s a fűvárosban fölállítandó főpásztori székre. Midőn a vézei, majd csakhamar a váradi püspöki szék is megürült, egymásután megkínálták mindakettőtől. Ipolyi végre az egész közvélemény helyeslése közben elfogadta a nagyváradi püspökséget, melybe ma iktatták be ünnepélyesen, ezreke ment tisztelőt azon óhaja mellett, hogy Szent-László városra ősi főpapi székeben minél tovább folytathassa hazafüi és kozhasznu tevékenységét.

nak hozzá, mint a kivel a párt mindenkor teljesen rendelkezhetik.

E beszédet követő éjzenés lecsillapulta után a végrehajtó-bizottság indítvány szerint a tisztikart a következőképp alakították meg:

A lelnökök lettek: Stanesco Imre Vazul, Brunhuber Nándor, Nikolic Péter, dr. Barabás Béla, Teletsa Sándor.

Kertületi elnökök: Az I. kertületben: Novotny Lajos, a II-ikben: Nagy Kálmán, a III-ikben Millig Mátyás, a IV-ikben Mittner József.

A gáji és ségai kertület elnökeivé Dalatsy Ferenc, Burján Arsa és Dretsin Ilie párttagokat választották meg.

Jegyzőkké: Keresztes Gyula, Stankovits Miklós, dr. Priegl István, Rausch Kálmán és Jelfy János; pénztárnokká Gyula István, ellenőrré Tonos Ede választották meg.

Választották még egy nagyobb végrehajtó-bizottságot is s azután az elnök berekesztette a gyűlést.

Japán miniszter Mezőhegyesen.

Mezőhegyes, július 11.

(Saját tudósítástól.)

Ma reggel az „Aradi és csanádi vasutak” 102. személyvonatával érkezett a japán földmívelési miniszter a magyar államvasutak egy külön, kényelemmel berendezett salonkosójában három kísérő-társával M.-Hegyésre, hogy a ménes-birtokot egész területében megnézzék és tanulmányozzák.

A vonatnál Ehrenberger méneslepteli ezredes és Glussek a ménesbirtok igazgatója várták a magas vendégeket, s szebbnél szebb fogatokkal szállították a vasut mentén elterülő rócoco stílusban épült központi szállodába reggelire. Kéves pihenés és átöltözés után a készen álló fogatokra szállva, először is a ménas-istállókat szemléltek meg; innét az egyes pusztákban tanyázó anya- és csikó-méneseket nézték meg déli 12 óráig. Ebédre utoljára a központi szállodába tértek, hol a casino vendéglőjébe bejegyezték neveiket: Le général vicomte J. Tani ministre de l'Agriculture du Japon. — R. Hida secrétaire du ministre de l'Agriculture du Japon. — Mourat Lieutenant d'artillerie de Japon. — H. Danko l'attaché du ministre de Japon. 2 óra után utoljára kocsira szállva, a még kiválóbb pontokat, a magyar gulyát, az istállóban kezelt sweitzai gulyát tekintették meg. A magas vendégeket az előzetesen ezredes és Glussek igazgató urak kalauzolták Adler miniszteri fogalmazó kíséretében, aki kitűnő francia nyelven minden megfigyelt dolgot részletesen magyarázott. Innét a 21-ik kertületben levő szeszgyára hajattak s a répa-szesz előállítását, és az ott elterülő répaterményt nézték meg; ugy látott, az különösen megnézte tetszésüket, hogy a beláthatlan buzakereszteken kívül ilyen nagymennyiségű iparcikket is találkoztak.

Négy óra után utoljára betértek a központi szállodába s hogy a nép természetét és szokásait is tanulmányozzák, a miniszter kíváncsára egy magyar falu, egy magyar ház külső és belső berendezését is kíváncsan látni, — M.-Bánhegyesre hajattak. A kalauzolt már ezentúlra Babó szolgabíró ur vette át, kic ezülből M.-Hegyésre érkezett. Ő fogja a vidéken ismerettségét érvényesíteni, ismervé a járása alá tartozó magyar gazdák közül azokat, kiknek hajléka barátságosan tártul fel a messze teugereken túli idegenek előtt.

A miniszteren és társain meglátszik, hogy ugyszólván európai kényeszből bujtak európai öltözetbe, járásukban hiányzik a biztonság, formátlan cipőbe bujtatva apró lábukat; kinézetük eljókna barna szín, almos szemek, apró, vékony termet, a miniszternél chinai bajusz öszbe vegyülve, magas, formátlan köcsög-kalap. Titkára egy még alacsonyabb, pápaszem alak, legfeljebb 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves.

A miniszteren és társain meglátszik, hogy ugyszólván európai kényeszből bujtak európai öltözetbe, járásukban hiányzik a biztonság, formátlan cipőbe bujtatva apró lábukat; kinézetük eljókna barna szín, almos szemek, apró, vékony termet, a miniszternél chinai bajusz öszbe vegyülve, magas, formátlan köcsög-kalap. Titkára egy még alacsonyabb, pápaszem alak, legfeljebb 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves.

A miniszteren és társain meglátszik, hogy ugyszólván európai kényeszből bujtak európai öltözetbe, járásukban hiányzik a biztonság, formátlan cipőbe bujtatva apró lábukat; kinézetük eljókna barna szín, almos szemek, apró, vékony termet, a miniszternél chinai bajusz öszbe vegyülve, magas, formátlan köcsög-kalap. Titkára egy még alacsonyabb, pápaszem alak, legfeljebb 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves.

A miniszteren és társain meglátszik, hogy ugyszólván európai kényeszből bujtak európai öltözetbe, járásukban hiányzik a biztonság, formátlan cipőbe bujtatva apró lábukat; kinézetük eljókna barna szín, almos szemek, apró, vékony termet, a miniszternél chinai bajusz öszbe vegyülve, magas, formátlan köcsög-kalap. Titkára egy még alacsonyabb, pápaszem alak, legfeljebb 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves.

A miniszteren és társain meglátszik, hogy ugyszólván európai kényeszből bujtak európai öltözetbe, járásukban hiányzik a biztonság, formátlan cipőbe bujtatva apró lábukat; kinézetük eljókna barna szín, almos szemek, apró, vékony termet, a miniszternél chinai bajusz öszbe vegyülve, magas, formátlan köcsög-kalap. Titkára egy még alacsonyabb, pápaszem alak, legfeljebb 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves.

A miniszteren és társain meglátszik, hogy ugyszólván európai kényeszből bujtak európai öltözetbe, járásukban hiányzik a biztonság, formátlan cipőbe bujtatva apró lábukat; kinézetük eljókna barna szín, almos szemek, apró, vékony termet, a miniszternél chinai bajusz öszbe vegyülve, magas, formátlan köcsög-kalap. Titkára egy még alacsonyabb, pápaszem alak, legfeljebb 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves.

A miniszteren és társain meglátszik, hogy ugyszólván európai kényeszből bujtak európai öltözetbe, járásukban hiányzik a biztonság, formátlan cipőbe bujtatva apró lábukat; kinézetük eljókna barna szín, almos szemek, apró, vékony termet, a miniszternél chinai bajusz öszbe vegyülve, magas, formátlan köcsög-kalap. Titkára egy még alacsonyabb, pápaszem alak, legfeljebb 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves.

A miniszteren és társain meglátszik, hogy ugyszólván európai kényeszből bujtak európai öltözetbe, járásukban hiányzik a biztonság, formátlan cipőbe bujtatva apró lábukat; kinézetük eljókna barna szín, almos szemek, apró, vékony termet, a miniszternél chinai bajusz öszbe vegyülve, magas, formátlan köcsög-kalap. Titkára egy még alacsonyabb, pápaszem alak, legfeljebb 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves.

A miniszteren és társain meglátszik, hogy ugyszólván európai kényeszből bujtak európai öltözetbe, járásukban hiányzik a biztonság, formátlan cipőbe bujtatva apró lábukat; kinézetük eljókna barna szín, almos szemek, apró, vékony termet, a miniszternél chinai bajusz öszbe vegyülve, magas, formátlan köcsög-kalap. Titkára egy még alacsonyabb, pápaszem alak, legfeljebb 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves.

A miniszteren és társain meglátszik, hogy ugyszólván európai kényeszből bujtak európai öltözetbe, járásukban hiányzik a biztonság, formátlan cipőbe bujtatva apró lábukat; kinézetük eljókna barna szín, almos szemek, apró, vékony termet, a miniszternél chinai bajusz öszbe vegyülve, magas, formátlan köcsög-kalap. Titkára egy még alacsonyabb, pápaszem alak, legfeljebb 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves.

A miniszteren és társain meglátszik, hogy ugyszólván európai kényeszből bujtak európai öltözetbe, járásukban hiányzik a biztonság, formátlan cipőbe bujtatva apró lábukat; kinézetük eljókna barna szín, almos szemek, apró, vékony termet, a miniszternél chinai bajusz öszbe vegyülve, magas, formátlan köcsög-kalap. Titkára egy még alacsonyabb, pápaszem alak, legfeljebb 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves.

A miniszteren és társain meglátszik, hogy ugyszólván európai kényeszből bujtak európai öltözetbe, járásukban hiányzik a biztonság, formátlan cipőbe bujtatva apró lábukat; kinézetük eljókna barna szín, almos szemek, apró, vékony termet, a miniszternél chinai bajusz öszbe vegyülve, magas, formátlan köcsög-kalap. Titkára egy még alacsonyabb, pápaszem alak, legfeljebb 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves.

A miniszteren és társain meglátszik, hogy ugyszólván európai kényeszből bujtak európai öltözetbe, járásukban hiányzik a biztonság, formátlan cipőbe bujtatva apró lábukat; kinézetük eljókna barna szín, almos szemek, apró, vékony termet, a miniszternél chinai bajusz öszbe vegyülve, magas, formátlan köcsög-kalap. Titkára egy még alacsonyabb, pápaszem alak, legfeljebb 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves.

A miniszteren és társain meglátszik, hogy ugyszólván európai kényeszből bujtak európai öltözetbe, járásukban hiányzik a biztonság, formátlan cipőbe bujtatva apró lábukat; kinézetük eljókna barna szín, almos szemek, apró, vékony termet, a miniszternél chinai bajusz öszbe vegyülve, magas, formátlan köcsög-kalap. Titkára egy még alacsonyabb, pápaszem alak, legfeljebb 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves.

A miniszteren és társain meglátszik, hogy ugyszólván európai kényeszből bujtak európai öltözetbe, járásukban hiányzik a biztonság, formátlan cipőbe bujtatva apró lábukat; kinézetük eljókna barna szín, almos szemek, apró, vékony termet, a miniszternél chinai bajusz öszbe vegyülve, magas, formátlan köcsög-kalap. Titkára egy még alacsonyabb, pápaszem alak, legfeljebb 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves.

A miniszteren és társain meglátszik, hogy ugyszólván európai kényeszből bujtak európai öltözetbe, járásukban hiányzik a biztonság, formátlan cipőbe bujtatva apró lábukat; kinézetük eljókna barna szín, almos szemek, apró, vékony termet, a miniszternél chinai bajusz öszbe vegyülve, magas, formátlan köcsög-kalap. Titkára egy még alacsonyabb, pápaszem alak, legfeljebb 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves.

A miniszteren és társain meglátszik, hogy ugyszólván európai kényeszből bujtak európai öltözetbe, járásukban hiányzik a biztonság, formátlan cipőbe bujtatva apró lábukat; kinézetük eljókna barna szín, almos szemek, apró, vékony termet, a miniszternél chinai bajusz öszbe vegyülve, magas, formátlan köcsög-kalap. Titkára egy még alacsonyabb, pápaszem alak, legfeljebb 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves.

A miniszteren és társain meglátszik, hogy ugyszólván európai kényeszből bujtak európai öltözetbe, járásukban hiányzik a biztonság, formátlan cipőbe bujtatva apró lábukat; kinézetük eljókna barna szín, almos szemek, apró, vékony termet, a miniszternél chinai bajusz öszbe vegyülve, magas, formátlan köcsög-kalap. Titkára egy még alacsonyabb, pápaszem alak, legfeljebb 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves.

A miniszteren és társain meglátszik, hogy ugyszólván európai kényeszből bujtak európai öltözetbe, járásukban hiányzik a biztonság, formátlan cipőbe bujtatva apró lábukat; kinézetük eljókna barna szín, almos szemek, apró, vékony termet, a miniszternél chinai bajusz öszbe vegyülve, magas, formátlan köcsög-kalap. Titkára egy még alacsonyabb, pápaszem alak, legfeljebb 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves.

A miniszteren és társain meglátszik, hogy ugyszólván európai kényeszből bujtak európai öltözetbe, járásukban hiányzik a biztonság, formátlan cipőbe bujtatva apró lábukat; kinézetük eljókna barna szín, almos szemek, apró, vékony termet, a miniszternél chinai bajusz öszbe vegyülve, magas, formátlan köcsög-kalap. Titkára egy még alacsonyabb, pápaszem alak, legfeljebb 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves.

A miniszteren és társain meglátszik, hogy ugyszólván európai kényeszből bujtak európai öltözetbe, járásukban hiányzik a biztonság, formátlan cipőbe bujtatva apró lábukat; kinézetük eljókna barna szín, almos szemek, apró, vékony termet, a miniszternél chinai bajusz öszbe vegyülve, magas, formátlan köcsög-kalap. Titkára egy még alacsonyabb, pápaszem alak, legfeljebb 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves.

A miniszteren és társain meglátszik, hogy ugyszólván európai kényeszből bujtak európai öltözetbe, járásukban hiányzik a biztonság, formátlan cipőbe bujtatva apró lábukat; kinézetük eljókna barna szín, almos szemek, apró, vékony termet, a miniszternél chinai bajusz öszbe vegyülve, magas, formátlan köcsög-kalap. Titkára egy még alacsonyabb, pápaszem alak, legfeljebb 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves.

A miniszteren és társain meglátszik, hogy ugyszólván európai kényeszből bujtak európai öltözetbe, járásukban hiányzik a biztonság, formátlan cipőbe bujtatva apró lábukat; kinézetük eljókna barna szín, almos szemek, apró, vékony termet, a miniszternél chinai bajusz öszbe vegyülve, magas, formátlan köcsög-kalap. Titkára egy még alacsonyabb, pápaszem alak, legfeljebb 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves. A katonatiszt kissé magasabb, 26—28 éves.

feje tetején kemény kalap, melyet könnyen felujthatna egy kicsike szellőseke is. A katonas attaché még legkisebb, de inkább zömök, mint a többi, lépése olyan, mintha soha földön még nem járt volna. Terden alól meghajlik lába, hihetetlen hord-szeken követi japáni ezredesét. Kovácsban bevárják a 103. sz. vonatot és onnét a selmecei királyi bányába veszik utjukat.

Canári.

Az „Aradi Közlöny” előfizetési feltételei:

Helyben házhoz hordva:
Egy évre ..... 12 frt — kr
Félévre ..... 6 „ — „
Negyedévre ..... 3 „ — „
Egy órára ..... 1 „ — „

Vidékre postai szétküldéssel:
Egy egész évre ..... 14 frt — kr
Félévre ..... 7 „ — „
Negyedévre ..... 3 „ 50 „
Egy órára ..... 1 „ 20 „

Az előfizetési pénzeket kérjük e hó végéig az alólírott kiadóhivatalhoz czimezve be- küldeni.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel. Arad, 1886. évi júliushóban

Az „Aradi Közlöny” kiadóhivatala.

NAPTÁR.

Július 12. Hétfő Róm. cath. Henrik. — Prot. Henrik. Görög-ország (június 30.) 12. apostol. — Nap kel 4 ó. 1 p. Nyug. 7 ó. 36 p.

Július 14. Arad város törvényhatósági bizottságának rendes havi közgyűlése d. u. 4 órakor.

Július 25. Az aradi iparos ifjak önképző- és segélyező egyesületének táncvizsgálma a városliget nagyer- mében.

HIREK.

Arad és Vidéke.

— Az aradi vértanu-szoborbizottság ma délelőtt 11 órakor ülést tart a városház kistermében.

— Egbenl Zaitsek Károly ezredesnek az Aradon állomásozó 14-ik huszárezred parancsnokának, mint a hivatalos lap írja, ő felsége megengedte, hogy az orosz császári Szt.-Anna-rend második osztályú érdemét elfogadhasssa és viselhesse.

— Aradváros egészségügyi bizottságának ma délután 4 órakor tartandó ülésére, melyen a cholera ellen teendő óvintézkedések fognak elhatározástani, felhívjuk a tagok figyelmét.

— Aradmegye érvényes közgyűlésére, mely ma délelőtt 9 órakor fog megtartatni a megyebáz nagytermében, ezennel felhívjuk a törvényhatósági bizottság tagjainak figyelmét.

— Az aradi kereskedelmi középiskola felügyelő bizottsága ma sorshuzás utján választott tanárt. Mindenesetre legjobb módja a tanár-választásnak. A képpesség felett döntösn a — szerencse. Annyi bizonyos, hogy még eddig sehol a világon nem választottak tanárt sorshuzás utján. Ebben most Aradot illet az elsőség.

— Az aradi függetlenségi párt júliusa tegnap folyt le a császári erdőben. A mulatság sikerét a délutáni eső, mely bár csendesen de folyton esett, nagyban leszállította. Ennek dacára azonban volt közönség szép számmal, s a kik kint voltak, azok meglehetősen kivették részüket a mulatságból. A fák lombjaitól meglehetősen védett tánctereken vígan folyt a tánc s tartott egész alkonyatig, mikor az eső is jobban kezdett esni, s szétoszlatta a közönséget. Az egyik tánckörben K i s s Józsi zenéje mellett az intelligensebb fiatalok táncolt, míg a másik körben a földesek járták felváltva, h a csárdást, hol a románost. A mulatságon ott láttuk Müller Károlyt, a

párt újonnan megválasztott elnökét. Múlek Lajost, Péterffy Antalt, Ternajgo (Caesart (Uj-Aradról) stóbbet a párt vezérérőfiai közül. A tánc rendezése körül Keresztes Gyula és Barabás Béla buzgólkodtak. A mulatság meglehetősen csinos összeget jövedelmezett a párt pénztára javára.

— Az aradi iparosház építési munkálataira kiírt zárt ajánlati tárgyalás eredménye az iparostületre nézve igen kedvező volt. A munkákat mind aradi megbízható iparosok vállalták el lehetőleg mérsékelt árákon. A kömives-munkára Ursits Lápót és Vilmos; ács-munkára Probst Ferencet és fia. az asztalos-munkára Eckstein György, lakatos-munkára és szulyszerinti vas szállítására Tessényi Zsigmond, bádogos-munkára Csóty Nándor és Schifferos Alajos közösen, m ázoló-munkára Meer Mór, az üveges-munkára Bartl József vállalkoztak. Az épületnek ez év októberében feladat kell lennie: a tatarozás a jövő év tavaszán történik.

— Megugrott éjjeli irjajok. Vadászón — mint lapunknak írják, — egyik közlebbi éjjelen eddig ismeretlen tettesek, be-törték az ottani görög-keleti lelkész utcára nyíló szobájába s többrendbeli ágyneműt egy adroszba kötte, kitétek az ablakon át az utczára, hogy elillanjanak azzal. Egyik éjjeli ór azonban észrevette őket, a mire az éjjeli tolvajok prédájuk hátrahagyása után megugrot-tak. A rendőrség nyomozza őket.

— Békésmegyei hírek. Az első vi-déki erkölcselemesítő-egylet f. hó 4-én alakult meg Békésen. Az alapszabá-lyokat maga Irányi Dániel tervezte. — Orosháza f. hó 5-én Messer Fülöp vendégfős főbe lötte magát. Tettének okát zilált anyagi helyzetét állítja. — Békés-Csabán egy Dubcsák nevű csabai lakos f. hó 5-én ismer-telen okból felakasztotta magát.

Hazánk és a főváros.

— A miniszter fürdője. A mi közleke-dési miniszterünk tudvalevőleg gömörmegei fürdőjébe szokott járni. Ajánésköre. Valaha ez elég élénk megései fürdőseke volt, de mi-óta van mindenféle vasut és „kedvezményi jegy”, maguk a gömöriek is messzebbre jár-nak. Közlebb b. Kemény, midőn oda indult, a pályaházban találkoztott egy jó ismerősével. „Hová utazol?” — kérdi az tőle. „Ajánésköre!” — „Derék! Ismerem azt a fürdőseket. Csinos kis hely, megérdemli, hogy legalább legyen — egy vendége.”

— Tamássy mellénye. Tamássy József, a népszínház tagja, eredeti ajánlatot kapott egy fiatal szabósegédőtől, ki ritka kivételkép nem az operaház bájával foglalkozik, hanem a ma-gyar népszínház s annak egyik népszerű tolmácsolója iránt akarja tiszteletét kifejezni. Doby Antalnak hívják s a közp. kath. legényegylet öszi munkakiallítására, melyet az egyesület harmincz éves fennállása emlékére rendeznek, eredeti zsinóros magyar labit készít. Ezt felajánlotta Tamássynak, mint a magyar nép-alakok hamisítatlan személyesítőjének s „a magyar nyelv hazafias teljesítőjének”. Engedelmet kert, hogy már a kiállításra rúttulhesse a föliratot: „Tamássy József színművész ur tulajdona.” Tamássy elfogadta az ajánlatot, már a mértékvetél is megvolt, s Tamássy megígérte, hogy a jubilaris labit a színpadon adandó alkalmakkor viselni fogja.

— Cholera magyar földön. Zágráhból jelentik jul. 10-iki kelettel: Ma az országos kormánytól a cholera ügyében tanácskoz-ás volt, melyben résztvett Dr. Kalliwoda országos egészségügyi főnök is, ki az éjjel tért vissza szemleutjáról. Miután a munkások járását-keletét nem lehet megakadályozni a nélkül, hogy ezreket meg ne fosztana kenyé-rüktől, elhatározták, hogy Fiume, Susák és Tersatto körül katonai erődont huznak de azon belül teljese-n szabad mozgást engednek. Dr. Ra-

kovács az egész vonal hosszán fertőtlenítő állomásokat állított fel. Fiuméi kivéve, az egész-ségi állapot mindenütt kielégítő. Fiume-ban tegnap óta öt ember halt meg cholera-ban.

— Rövid hírek. Királyi vadászati lesz Visegrádon szeptember 15-én. Az előkészületek már nagyban folynak ő felsége s az udvar vendégeinek fogadására s a vadászterület nagyban rendezik. — A fővárosban szombat éjjel nem kevesebb, mint 6 betörés történt. Többek között a Falk-, Schulek- és Wodianer-féle nyaralókba kiséreltek meg betöréseket, de csak ez utóbbit házmesteri lakásából vittek el egy ezüst órárt és két tárczát pár forint tartalommal. A két tárczát kiürítve, a Schulek-féle nyaralóban megalakták. — Végzetes lovaglás. Aszidról írják: Pentecken déltájt Tischer Mór gazdaságtit kilovagolva, oly szerencsétlenül esett le a lórol, hogy fejzúzóttán folytán rögtön meghalt.

A nagy világ.

— Liszt és Haynald Munkácsynál. Luxemborgból írják e hó 7-iki kelettel. Tegnap d. u. 3 órakor volt jelentve Lisztnek, a zongora-kirovány érkezése, ki Haynald bibornok társaságában a kolpachi kastélyban néhány napot szándékszik tölteni Munkácsynál. A pályaházban sok száz kíváncsi gyűlt össze, hogy az ünnepeket zongoraművészt láthassa. Várakozásukban azonban megaladtak. Liszt ugyanis a vasutrol elmaradt s csupán Haynald érkezett meg Liszt titkárjával. Kopps püspök szintén kijött a vasutra s a bibornokot, vala-mint a Munkácsy-lúzáspárt a püspöki pala-tába kísérte, a hol tiszteletükre ebéd volt. Lunen este 6 órakor utaztak tovább Kolpachba. Liszt, ki igen jó színben van, s a kin nem látszik meg, hogy — mint egy némely lap állította, — hosszas betegséggel küzdött meg este 7¹/₂ órakor érkezett meg s egy óra múlva tovább folytatta útját Kolpachba. A pályaházban titkára és Munkácsy ipa maradtak vissza fogadására.

— Aranyezredek. Egy berlini lap brüsz-szeli táviratát szemizt a Kongo-vidéken levő belga konzulok megerősítik azon hírt, hogy a Kimberley-földön igen jelentékeny aranyezredekre találtak. Sőt a konzulok szerint e vidék „Uj-Kalifornia” s valószínű, hogy az újonnan talált arany nagymennyiségű folytán az arany ára általában csökkenni fog. Az érdekes hír azonban nem igen talál hitelle s sokféleképpen állítják, hogy belga részről csupán azért terjesztik e hírt, hogy a tervezett Kongo-kölesen iránt kedvező hangulatba hozzák a közönséget.

— Európa uralkodóinak civilistájáról közöl érdekes kimutást s „Pesti Hirlap” legutóbbi száma. Első helyen áll az összeg nagysága tekintetében az orosz czár. A folyó évre ugyanis 24 millió forintban lett civilistájára megállapítva. Az orosz czárnak hozzá- tulajdona is igen tetemes: de ha magán se nyul magántulajdonának jövedelméhez, még akkor is költethne havonként 2 millió, vagyis naponként 63.706 frtot. Oroszország által leg-első sorban következik Törökország, mely zilált pénzügyi viszonyai dacára is 17 millió forintot juttat a szuitánnak évenként. A megélhetésre Ausztria-Magyarország har-madik helyen áll és a közös uralkodónak a két államtel parlamentjei folyó évre körülbelül kilencz millió 500 ezer forintot szavaztak meg civilista czimén. Ezután következik Olaszország, melynek királya már csak 8 millió és 500 ezer forinttal kegytelen beérni. Az angol királytól civilistája 5 millió és 800 ezer forint, de azt mondják, hogy még ebből az aránylag csekély összegből is sokat takarít meg, amit az angolok nagyon rossz néven vesznek tőle. A porosz király évi dotációjá szintén anynyi s tekintve azt a takarékos, szinte farkar életmódot, melyet a porosz királyi udvar követ, csöppet se csodálható, ha a porosz szocial-demokra képviselők minden évben 1—1 millióes-kát meg akarunk takarítani az állam ré-zérére. A spanyol király évi jövedelme az államtól 4 millió és 800 ezer forint, a mi te-

kintrve, hogy XIII. Alfonzának összes élet-szükségeit ma még csak a szoptatók dajka emelőre szorítokznak, mindenesetre tekinté-lyes összegnek mondható. A többi uralkodók civilistája már jóval kisebb összeget tesz ki. A legkisebb összeget Montenegro fejedelme kapja, kinek civilistája csupán 600.000 frt.

— Szunyog-kalács. Kamerunban, a német közép-afrikai gyarmat belsejében, a szá-ritott hangya keresett árúezikk, mert állati táplálék hiányában azt eszik a levelesben. A Nyassa-tó vidéken meg a szunyog-kalács ked-velted eledel. A kalács bele fekete s ize a ca-viárhöz, vagy a szótt sáskához hasonlít, te-hát nem kellemetlen. E Kungo nevű szunyog-ök bizonyos időben óriási tömegekben je-llennek meg, sűrű felhőként levele el a vize-tek. Ha köztük át akar valaki evezni, szemé-t-száját be kell esznie, mert ugy ellepek ar-czát, mint a hó. A benszülöttek összefogdos-sák e szunyogokat s kalácsca sütik.

— Rövid hírek. Erzsébet orosz nagy-hercegnő. Konstantin nagyherceg neje. frusz-merket szült, ki Ivánnak keresztelték. — Vi-har Jamaikában. New-Yorkból hírgönyök: Mult hó 27-én borzasztó orkán dühöngött Ja-maikában. Sok ember veszté el életét. A kár 500.000 dollár. — Öngyilkos képviselő. Prágából távirják: Valma esch képviselő, a takarékpénztár elnöke, zilált vagyoni vi-szonyai miatt agyonlötöte magát. — Vasuti szerencsétlenség. Dresdálból távirják a közlekezőket: A futárvonat, mely pénteken déltájt indult Bésből Dresdálba, hajnali 2 óra-kor Pima mellett, a nagy esőzések következté-ben lecsuszamlott földtömege jutott és részben kiskitolt. Három kocsi lezuhant a töltésrol. Em-berben nem esett kár. A teherforgalom nagyon meg van zavará s egyelőre más vonalra irá-nyítottat. Az utasok átszállanak. — Kido-bott börszi áner. Az amsterdami börszen a napokban Van der Goes bankárt, aki a socia-listákkal áll összeköttetésben, mikor belépett a terebe, s a többi börsziáneret megröhaútták, össze-vissza tépték karmolták s végül kidobták. — A denuntians bécsi közszégtá-ncosos, a sokat emlegetett Pfister, egy a közszégtáncs elnökét irrott goromba leveleiben lemondott a közszégtáncsosi mandatumáról. — A balettánczos mint betyár. Luca Resta ismert olasz balettánczos az üres óráiban betyársággal foglalkozik és nem egy rablilyilkosságot terhel a lelkét. Az olasz rendő-rség rég kidázi Resta ur legutóbb Párisban tánczolt és előadás után egész vígan lépelt ki a színházból, karján a szeretőjével, mikor a rendőrség eslepte. Atadják a ravennai törvény-széknek. Allitást tizenhat gyilkosság elköveté-sével vádolják.

KÖZGAZDASÁG.

Vegyes közlemények.

— Az aratás. Somoskeszről írják lapunknak: Gazdáink szerencsésen minden kár nélkül tuleszték a nagy esőtől bekövetkez-hető károkon. Nálunk a legfontosabb termő-helyen a „Lunká”-n, nem esett semmi kár a vetésekben, melyek gyönyörűek. Az aratás javában foly s a buza mindenütt igen dusan ereszt.

IDEGENEK NEVSORA.

(